

Anmälan till konstitutionsutskottet om statsrådet Margot Wallströms handläggning av ny tandvårdstaxa

Konstitutionsutskottet har vid upprepade tillfällen vid sin granskning av regeringens administration konstaterat, att det skall gå minst fyra veckor mellan av regeringen beviljat trycklov för ny förordning och det efterföljande ikraftträdandet av förordningen. Motiveringen för detta krav är, att de medborgare/juridiska personer som skall följa det nya regelsystemet, måste få tillräcklig tid för att sätta sig in de nya reglerna och om så erfordras anpassa sina arbetsmetoder och rutiner till de nya regelsystemet. Fyra veckor skall enligt konstitutionsutskottet betraktas som en minimitid. Den öppning som finns i konstitutionsutskottets skrivningar om minsta tid på två veckor mellan trycklov och ikraftträdande kan i undantagsfall accepteras, om förordningen berör en mycket liten del av befolkningen och/eller innebär ytterligt ringa ändringar i förhållande till tidigare gällande förordning.

Ny tandvårdstaxa skall gälla från 19961015. Tandvårdstaxan avser ett stort antal tandläkare, ca 10 000 och berör indirekt huvudparten av den svenska befolkningen. Den nya tandvårdstaxan innebär en radikal förändring från tidigare taxor. Vidare anges att den nya taxan endast kommer att tillämpas 12-15 månader, sedan kommer tandvårdsförsäkringen att avskaffas för de flesta medborgare.

Den nya tandvårdstaxan innebär att varje privattandläkare, folktandvården och försäkringskassorna måste genomföra betydande förändringar i sina datasystem. Sådan förändringar kan inte göras förrän den nya förordningen föreligger. Den nu nämnda förordningen fick trycklov den 30 september 1996.

Trycklovet beviljades en måndag. Det är ovanligt. Sådana tillstånd brukar ges på tisdagar. Formellt kan statsrådet Wallström på grund av detta hävda att hon klarat 14 dagarsfristen. Den torde dock inte vara tillämplig i det här fallet på grund av det stora antalet personer som är berörda samt de betydande arbetsuppgifter på grund av kravet på stora förändringar i dataprogram och omfattande informations- och utbildningsinsatser som krävs för privattandläkarna, folktandvården, landstingen och försäkringskassorna. Kostnaderna härför har beräknats till mellan 200-300 miljoner kronor. Ju kortare omställningstider för tandvården, försäkringskassorna och RFV desto dyrare blir implementeringen av den nya tandvårdstaxan.

RFV har kunnat ge trycklov till sina anvisningar gällande regeringens förordning om ny tandvårdstaxa först den 7 oktober.

Att distribuera nya blanketter för tandvårdsräkningar har varit omöjligt på grund av den sammanpressade handläggningstiden hos departementet. Detta innebär att den gamla blanketten, som inte är anpassad till den nya tandvårdstaxans konstruktion, bl. a. vad gäller merkostnader och ädelmetaller, fortfarande måste användas. (I princip kommer den att användas under 25 procent av den tid den nya tandvårdstaxa beräknas gälla.)

Anslaget för tandvården har fram till halvårsskiftet belastats med lägre kostnader än vad som beräknats i gällande budget och enligt RFV:s prognoser kommer anslaget för 1996 underskridas. Av finansiella skäl har det således inte funnits anledning att forcera ärendet och bryta mot de regler som regeringen bör iakttaga, när det gäller ikraftträdande av förordningar.

Med hänsyn till vad som nu anförts hemställs

att konstitutionsutskottet granskar statsrådet Wallströms handläggning av ny tandvårdstaxa.

Stockholm den 8 oktober 1996

Margit Gernser (m)

1997/98:KU25

Bilaga A 3.17